

ФОРМУВАННЯ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ РЕГУЛЮВАННЯ ПОТОКІВ У МІСТІ

М. Ф. Аверкіна, кандидат економічних наук

Вплив міста на забезпечення стійкого розвитку як держави загалом, так і регіону зокрема є безпосереднім. З огляду на це, виникає необхідність розробити системний підхід до забезпечення стійкого розвитку міста. На формування такого підходу впливають процеси регулювання потоків у місті. Це пояснюється тим, що місто є логістичною системою, в якій функціонують первинні та вторинні потоки.

Теоретико-методологічні та прикладні аспекти регулювання потоків логістичних систем представлено у працях таких провідних науковців: З. В. Герасимчук, Л. Л. Ковальської, Є. Крикавського, Є. В. Мішеніна, Р. Р. Ларіної та ін. Попри значний науковий здобуток, існує потреба вирішення такого питання, як розроблення системного підходу до формування пріоритетних напрямів регулювання потоків у місті.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в розробленні пріоритетних напрямів регулювання потоків в місті.

З нашої позиції, стійкий розвиток міста відповідно до критерію еквіфінальності полягає у забезпеченні відповідного доступу населення до базових інфраструктур міста завдяки регулюванню матеріальних і нематеріальних потоків міста на засадах оптимальності, інтенсивності, екологічності з одночасним забезпеченням відтворення ресурсів міста за рахунок раціонального використання або скорочення споживання, структурних змін у споживанні ресурсів, заміни невідновлювальних ресурсів відновлювальними, що в кінцевому разі сприяє досягненню прийняттого рівня безпеки. У зв'язку із зазначеним, виникає необхідність у розробленні напрямів регулювання потоків, які забезпечуватимуть умови оптимальності, інтенсивності, зменшення навантаження та

досягнення належного рівня екологічності в місті.

Пріоритетними напрямками регулювання потоків у місті ми визначили такі:

1. Територіальна організація об'єктів логістичної інфраструктури міста. Варто зазначити, що в ринкових умовах ефективно обслуговування споживачів, управління і координація роботи численних транспортних, експедиційних і посередницьких підприємств у місті неможливі без формування відповідної вимогам часу логістичної інфраструктури.

На нашу думку, логістична інфраструктура у функціональному плані повинна містити:

- логістичний центр, діяльність якого спрямована на формування стратегії та тактики розвитку міської логістичної системи;
- торговельний комплекс, функціонування якого спрямоване на забезпечення потреб населення міста в різних товарах і торговельних послугах;
- інформаційні центри, які формуватимуть інформаційні потоки;
- складський комплекс, який забезпечує процес зберігання товару;
- транспортні організації, які повинні забезпечувати своєчасну доставку товару з мінімальними витратами на базі оптимізації перевезень;
- фінансові інститути, які забезпечують формування та координацію фінансових потоків.

2. Оптимізація логістичних витрат у місті. Прийняття оптимальних рішень у логістичному управлінні потоковими процесами ґрунтується на оцінці величини загальних логістичних витрат. Це зумовлено єдністю та взаємозалежністю матеріальних, фінансових та інформаційних потоків, що виявляється у механізмі їх взаємовідображення: фінансовий

та інформаційний потоки у логістичній системі, з одного боку, є відображенням видових форм матеріального потоку, а з іншого – засобом регулювання відхилень параметрів матеріального потоку від оптимальних [1]. Відтак логістичне управління потоками базується на оцінці показників витрат і доходів. З огляду на зазначенк вище, логістичне управління в місті повинне орієнтуватись на управління сумарними витратами в місті.

3. Технічне опрацювання інформації про переміщення потоків міста необхідне для забезпечення процесів інтенсифікації потоків його здійснює інформаційний центр логістичної системи міста. Цей процес передбачає визначення найбільшого навантаження первинних потоків у місті в одиницю часу та визначення часу переміщення вторинних потоків, у вільний від первинних. Також необхідно створити єдиний реєстр (базу даних) про знаходження, рух вторинних потоків для суб'єктів господарювання в місті.

4. Розвиток логістичної інфраструктури міста передбачає:

- збільшення пропускної здатності шляхом розширення проїжджої частини;
- покращення покриття доріг (заміна ґрунтових на тверді);
- прокладення нових шляхів, які пов'язують логістичні об'єкти.

5. Логістична координація потоків в місті передбачає:

- розроблення взаємоузгоджених планів обробки потоків як усередині, так і поза міською логістичною системою;
- розроблення стандартів і технічних умов на логістичні операції;
- прогнозування запасів і поставок засобів виробництва та споживчих товарів у місто;
- аналіз попиту в місті на товари;
- узгодження графіків роботи транспорту.

6. Зниження рівня екодеструктивного навантаження на місто передбачає:

- аналіз і оптимізацію засобів і методів транспортування та складування сировини, готової продукції і відходів з погляду екодеструктивного впливу;
- скорочення ресурсоемності та відходоємності в міській логістичній системі;

- сприяння максимальному використанню вторинної сировини шляхом установлення обмежень щодо виділення площ для місць видалення відходів, якщо вони класифіковані як вторинна сировина;

- підвищення рівня екологічної культури й освіти жителів міста;

- фінансове стимулювання використання суб'єктами господарювання міста вторинної сировини та переробки відходів.

7. Упровадження системи екологічного аудиту. Нині екологічний аудит є всесвітньо визнаним механізмом підвищення не тільки екологічної, але й економічної ефективності виробництва, який має свою міжнародну й національну нормативно-правову базу. В Україні це перш за все державні стандарти серії ДСТУ ISO 14000, що відповідає міжнародним стандартам серії ISO 14000 [2, с. 245]. Розвиток вітчизняного екологічного аудиту на територіальному рівні можливий тільки в разі усвідомлення ролі екоаудиту як чинника забезпечення якості довкілля.

Головна мета місцевої програми комплексного екоаудиту (МПКЕА) – забезпечення гармонізації та ефективності функціонування місцевих систем екологічного управління, підпорядкованих органам місцевого самоврядування та державній адміністрації.

Основні завдання МПКЕА, вважають фахівці [3, с. 14], такі:

- оцінка стану і розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності місцевих систем екологічного управління (місцевого екоменеджменту) та їх взаємодії з громадськістю, підприємцями;

- оцінка стану та розроблення рекомендацій щодо вдосконалення екоменеджменту підприємств-забруднювачів різних форм власності;

- оцінка стану атмосферного повітря в результаті викиду шкідливих речовин стаціонарними та пересувними джерелами забруднення;

- оцінка стану та розроблення рекомендацій щодо поліпшення водозабезпечення суб'єктів господарювання та жителів міста;

- отримання достовірної інформації про діяльність суб'єктів господарювання у місті у

сфері природокористування і охорони навколишнього середовища;

- фінансово-економічне стимулювання проведення екологічного аудиту підприємствами, які функціонують у місті.

Отже, сформовані пріоритетні напрями регулювання потоків у місті сприятимуть виконанню таких завдань: забезпечення процесів оптимізації в регулюванні потоків, забезпечення процесів інтенсифікації потоків, забезпечення адекватного навантаження потоків міста на його простір і забезпечення належного екологічного стану в місті. Тому у подальших наукових розвідках доцільно буде сформулювати «дерево цілей» забезпечення стійкого розвитку міста з урахуванням сформованих пріоритетних напрямів регулювання потоків,

які будуть відображені у вигляді оперативних цілей у сформованій ієрархії цілей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баев И. А. Исследование и оптимизация потоковых процессов на промышленном предприятии / И. А. Баев, А. Г. Бутрин // Вестник УГТУ-УПИ. – 2005. – № 6. – С. 21–24.
2. Галушкіна Т. П. Еколого-збалансовані пріоритету розвитку теорій: концептуальні засади та організаційний механізм : [монографія] / Т. П. Галушкіна, Л. М. Грановська. – Одеса : Ін-т проблем ринку та екон.-екол. досліджень НАН України, 2009. – 372 с.
3. Шевчук В. Я. Екологічний аудит : посіб. з екологічного менеджменту і екологічного аудиту / Шевчук В. Я. – К. : Символ-Т, 1997. – 221 с.

УДК 336.7

МІСЦЕ ФОНДОВОГО РИНКУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Т. І. Воробець

Однією з основних проблем будь-якої економічної системи є забезпечення її ефективної та стабільної діяльності. У сучасних мінливих і висококонкурентних умовах дуже актуальними є питання саме стабільного розвитку, який не супроводжується кризою. Після переходу до ринкових відносин Україна змогла повною мірою оцінити вплив різних криз на розвиток економіки.

Система економічної безпеки повинна використовувати надбання сучасної науки і діяти постійно, а не за фактом настання кризи, тобто необхідно заздалегідь запобігати виникненню кризових явищ, забезпечуючи ефективну діяльність. З огляду на це, актуальними стають наукові дослідження, спрямовані на вдосконалення методичного забезпечення моніторингу фінансового стану та зовнішніх факторів із метою виявлення ознак кризового розвитку; визначення масштабів кризи, дослідження осно-

вних факторів, що її обумовлюють; контроль за виконанням заходів із формування фінансової безпеки й оцінка отриманих результатів, використовуючи фінансовий інструментарій. Здійснення зазначених заходів створить дієвий інструмент запобігання кризам, забезпечення стабільної та ефективної фінансової діяльності.

Отже, метою статті є теоретичне обґрунтування впливу фондового ринку на стан фінансової безпеки країни, а відтак, і його регулювання.

Теоретичними дослідженнями у сфері фінансової безпеки держави, а також окремими теоретичними аспектами, необхідними для формування системи фінансової безпеки, займалися такі вчені: Дж. Аргенті [1], О. І. Барановський [2], В. Бівер [3], М. Д. Білик [4], І. А. Бланк [5], О. Д. Василик [6], К. С. Горячова [7], А. О. Єпіфанов [8], М. М. Єрмошен-